

Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за медиацията

Информация

Откриване / Приключване: 29.09.2022 г. - 13.10.2022 г. Неактивна

Номер на консултация: #7077-K

Област на политика: Правосъдие и вътрешни работи

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерство на правосъдието

Тип вносител: Национално

Проблемът с натовареността на съда е във фокуса на редица структуроопределящи документи за развитието на съдебната система, като напр. „Пътна карта за изпълнение на Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система“ (приета с Решение на Министерския съвет № 229/22.04.2016 г.), Доклад на Европейската комисия до Европейския парламент и Съвета на Европа относно напредъка на България по Механизма за сътрудничество и проверка от 13.11.2018 г., приетите от Висшия съдебен съвет (ВСС) резултати от емпирично изследване на натовареността на съдиите в България, последните годишни анализи на съдийската колегия на ВСС за натовареността, годишните доклади на Върховния касационен съд и по-големите съдилища за 2018 г. и много други.

Медиацията е един от способите за преодоляване на неравномерната натовареност на съдилищата, водещ до икономия на ресурси и време и намаляване на административната тежест на производствата. По-широкото прилагане на медиацията в Република България и формирането на обществена нагласа за това налагат да се излезе от рамките на досегашния подход само по популяризиране на медиацията като алтернативен способ за разрешаване на спорове и да се добави нов подход, който да стимулира процеса – въвеждането на задължителна съдебна медиация по определени видове дела и в определени случаи, като бъде актуализирана нормативната уредба в Закона за медиацията, Гражданския процесуален кодекс и всички други относими нормативни актове, свързани с медиацията по гражданскоправни и търговски спорове.

Въвеждането на задължителна съдебна медиационна процедура по определени видове граждански и търговски дела ще способства за насърчаване на използването на алтернативни способи за разрешаване на спорове, намаляване на натовареността на съдилищата и повишаване на ефективността в сферата на гражданското и търговското правораздаване.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на правосъдието

Адрес: София, София, ул. Славянска 1

Електронна поща: priemna@justice.government.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Документи

Пакет основни документи:

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 27.10.2022](#)

[Становище на Илиян Пламенов \(получено по ел. поща на 14.10.2022 г.\) - вер. 1.0 | 17.10.2022](#)

[Становище на Петър Николов - вер. 1.0 | 14.10.2022](#)

[Становище на Центъра за алтернативно решаване на спорове "Консенсус" \(получено по ел. поща на 13.10.2022 г.\) - вер. 1.0 | 13.10.2022](#)

[Становище на ДМА на МС към ЧПОВ - ЗИД на ЗМ - вер. 1.0 | 29.09.2022](#)

[Частична предварителна оценка на въздействието към проект на ЗИД на ЗМ - вер. 1.0 | 29.09.2022](#)

[Мотиви към проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за медиацията - вер. 1.0 | 29.09.2022](#)

[Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за медиацията - вер. 1.0 | 29.09.2022](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Елка Кръстева (13.10.2022 16:18)

Свободен избор на медиатори от различни центрове

?????????? ?? ?????? ?? ?????????????? ????????? ?? ??????? (????) "?????????" ?
?????????? ?? [?????????? ?? ????????????](#)

Автор: Адвокатска колегия Варна (13.10.2022 15:58)

Становище на Адвокатски съвет одобрено с Решение 282 от 12.10.2022 г.

Становището на Адвокатски съвет към Варненска адвокатска колегия е публикувано на адрес:

<https://www.varnalaw.org/events/DetailedEvents.aspx?IdNews=768>

Автор: БСК Пресцентър (12.10.2022 15:07)

Становище на БСК

Становището на Българската стопанска камара е публикувано на адрес <https://bia-bg.com/standpoint/view/30846/>

Автор: Ангел Йорданов (11.10.2022 16:55)

Медиация по административни спорове

Уважаеми колеги,

Институтът на медиацията в България няма голямо историско развитие, тъй като се въведе със ЗМ преди 18 години, от което може да се каже, че той все още "прохожда". Истината е, че днес голяма част от българското население все още не е запознато с този извънсъдебен способ за разрешаване на спорове, както и предимствата, които той може да предостави на страните по спорното правоотношение. Смятам, че българската държава трябва да предприеме много активни действия, чрез които да бъде представен този институт на българското

общество. Разбира се, това може да стане по много различни начини: например чрез създаване на различни интернет страници, на които постоянно да се качват различни материали, чрез които да се популяризира медиацията в България; в по-малките населени места да се сформират информационни центрове, които да информират българското население за предимствата на медиационната процедура, както и принципите, на които тя се основава.

Съгласно чл. 3, ал. 1 от ЗМ "предмет на медиация могат да бъдат граждански, търговски, трудови, семейни и административни спорове, свързани с права на потребители, и други спорове между физически и/или юридически лица, включително и когато са презгранични". От това изброяване е видно, че предмет на медиация могат да бъдат и **административни спорове**. За огромно съжаление в България не се наблюдава практика на медиация по административни спорове, въпреки че последните попадат в предметния обхват на чл. 3, ал. 1 от ЗМ. Компетентните държавни органи трябва да предприемат сериозни законодателни реформи в ЗМ и АПК, чрез които да се въведе възможността за задължителна съдебна медиация по административни спорове, тъй като административното правосъдие в последните няколко години е изключително натоварено, а това в една много голяма степен влияе и върху качеството на постановените съдебни решения. Притеснителен е фактът, че институтът на медиацията не е уреден в АПК, а още по-притеснително е това, че той дори не е уреден като процесуална възможност, чрез която страните да разрешат даден административен спор. Това определено трябва да се промени чрез сериозна законодателна реформа. Смятам, че административните съдии също трябва да разполагат с правото да насочват страните към медиация, както и да одобряват всички онези споразумения, които се сключват в медиационната процедура, разбира се, ако те са законосъобразни. За популяризирането на медиацията по административни спорове също много могат да помогнат и самите административни органи, като представят възможността на българските граждани за доброволно разрешаване на административните спорове, разбира се, когато това е напълно приложимо.

В нито един нормативен акт не се предвиждат правила, по които да бъде реализирана медиацията по административни спорове. Това е голям пропуск от страна на държавните органи, който трябва да бъде коригиран. Трябва да се създаде ясна нормативна уредба, от която да е видно, които административни спорове могат да бъдат предмет на медиация.

Чл. 3, ал. 3 от ЗМ посочва, че "Медиация не се провежда, ако закон или друг нормативен акт предвижда друг ред за сключване на споразумение". Тази правна норма трябва да бъде изменена, тъй като в една доста голяма степен възпрепятства прилагането на медиацията по административни спорове. Институтът на "споразумението" е регламентиран в АПК. Важно е в законодателството да бъде уреден статутът на постигнатото споразумение от един административен спор.

При кои случаи може да бъде полезна медиацията?

Първо, медиацията би била изключително полезна в тези случаи, при които предстои да бъде приет даден административен акт (напр. общ административен

акт). Тази процедура в тези случаи е много подходяща, тъй като ще предостави възможност на засегнатите страни да представят своите становища, да бъдат чути от административния орган. Едно от предимствата на медиацията е, че чрез нея могат да бъдат сближени позициите на засегнатите страни и органът, който е издал акта.

Второ, предмет на медиация могат да бъдат спорове, които възникват от учредяване на ограничено вещно право - сервитут;

Трето, медиацията е приложима, когато има налице възражения срещу издаден индивидуален административен акт, разбира се, има още много други спорове, които могат да бъдат предмет на медиация.

С уважение,

Ангел Йорданов

Автор: Благовеста Ганчева (06.10.2022 20:36)

Медиацията е ДОБРОВОЛНА

Почитаеми дами и господа, колеги,

т.нар."съдебна медиация" в предложенията за изменение на ЗМед.е оксиморон и ако се приеме в този й вид, всичко хубаво постигнато чрез Медиацията ще бъде изродено в най-нелицеприятния вид. Не го допускате! Задължителност и Медиация са антагонистични понятия.

Медиаторите са пъстра палитра от обучени, ерудирани и сертифицирани хора, които прилагат Медиацията самостоятелно или в съдружие. На какво основание българският съд ще ограничава **свободния** избор на нуждаещите се в съдебния процес страни от всички регистрирани медиатори в Единния регистър на медиаторите към Министерство на правосъдието? Регистърът би могъл да предоставя информация както за всеки медиатор персонално, така и да допусне препратка към регистрираните в ТР сдружения на медиатори.

Медиацията би била най-ефективна, ако предшества съдебния процес. Ако ищецът/тъжителят представи на съда свидетелстващ документ, че е положил усилия за провеждане на Медиация и насрещната страна не се е отзовала, отказала е и спорът е останал помежду им неразрешен, то това да обуслови допустимостта на съдопроизводството. След образуване на съдебното дело страните могат да бъдат приканени към медиация по преценка на съда, но до тук! Изборът на медиатор или Център(вкл.към съда) или Сдружение на медиатори, трябва да си остане на самите спореци страни. Съдът може да им определи разумен срок те да обявят избора си. В случай на необявен избор, делото да продължи съдебното си разглеждане до постановяване на съдебния акт пред съответната инстанция. В случай на избран медиатор и постигнато медиационно споразумение, страните нека имат облекчения при определяне от съда на

окончателните такси и разноси по делото. Това ще е стимулът медиацията да се прилага все повече, и то успешно.

Поддържането на Медиационен център във или извън съда не е безплатно. Към съда медиаторите могат да се ангажират по принципа на назначаване на експертизи по делата. Наличен е и Централизиран електронен портал за медиация, чрез който в електронна (онлайн) среда има възможност за провеждането на тази **извън**съдебна форма на разрешаване на спорове, но не ми е известно дали до сега е ползвана вече реално тази платформа (неприсъствената форма е все по-предпочитана в съвременното ни и преодобява различни препятствия, страхове и ограничения).

Благодаря за вниманието.

медиатор и адвокат Благовеста Ганчева

Автор: Асен Михалков (30.09.2022 14:49)

затормозяване на съдебния процес

Уважаеми Госпожи и Господа,

В записаните мотиви в представения за обществено обсъждане ЗИД на Закона за медиацията се казва, че тя ще бъде един способ за преодоляване на неравномерната натовареност на съдилищата и намаляване на административната тежест на производствата.

В същото време обаче в ПЗР е създаден Параграф 6, който се отнася до ГПК и там се създава чл.140а, като в това си изложение наблягам само относно ал.1, която вменява на съда задължително налагане на страните да участват в процедура по медиация с изброени случаи по 12 точки.

Категорично считам, че това законодателно налагане на задължителност на процес на медиация е неправилно, ще създаде ненужно забавяне на съдебния процес, ако законът влезе в сила в този вид и възпрепятства всеки един съдия да решава делата по съвест.

Ако разгледаме някои от записаните като предложение точки, като например шеста е учудващо какво очакване бихме имали към проведената задължителна медиация, като така или иначе между родителите има спор, който следва да бъде решен в името на детето. Защо е необходимо да се вписват норми в закон, които са с неясен резултат? Успех на медиацията ще бъде ли ако родителите се откажат от издаването на паспорт на детето и то не може да отиде на спортно мероприятие, например с отбор, в който тренира?

Относно т.10 - задължителна медиация при спор за направени разходи по общи части на сградата от един съсобственик или отмяна на незаконосъобразен акт на управителя или управителния съвет. Считам, че на базата опита и знанията си

всеки съдия би могъл да реши такъв спор между страните, преглеждайки всички сведения и данни изложени от тях. Не е редно със закон да се вменява институт на медиацията когато се претендира незаконосъобразност. В хипотеза, че съсобственик претендира, че е подписан без да е присъствал на събрание на етажната собственост какъв ще е очаквания резултат от максималната по закон тричасова медиация, да се съгласи, че е присъствал ли!? В хипотеза, че съсобственици от етажната собственост са предприели начин на уреждане на междусъседски спор чрез сезиране по чл.57 от ЗУЕС на кмета на общината и общинската администрация е издала акт за нарушение при спор за направени разходи по общите части от ЕС, какъв би бил очаквания резултат от последващо дело и задължителната медиация, която ще се състои - някоя от страните да заплати стойността на акта, издаден на ответната страна ли? Ако са потърсени всички законни способи и се стигнало до сезиране на съда, каква би била ролята на медиатор провеждащ медиация в случая?

На база гореизложеното, в периода на обществено обсъждане предлагам всички възможности за медиация да бъдат описани в закона, но този институт да се прилага по преценка на съдията във всяко конкретно дело, предвид сложността и възможностите за уреждане на спора чрез медиация, като тези способи за приключване на спора може да се представят пред страните още в разпоредителното заседание или дори още с назначено определение от съдията, в което той указва на страните, че е възможно чрез медиация да постигнат решение на своя спор.

Разтоварването на съда е възможно да се случи с промяна на други закони касаещи друг вид дела и не е необходимо да се въвеждат нови правила, които ще затормозят съдебния процес, а няма да го решат по-лесно!

С уважение:

Асен Михалков

История

Начало на обществената консултация - 29.09.2022

Приключване на консултацията - 13.10.2022

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.

Окончателен акт на Министерския съвет
